

Пенсійного фонду України» [Електронний ресурс] – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1226-08

2. Про внутрішній аудит системи управління якістю, згідно настанов ISO 19011 та у відповідності до вимог ISO 9001. [Тренінг-курс підвищення професійної компетентності] – Школа адміністративного управління: Київ, 2008.

*Крамар Н., студентка,
Тернопільський національний економічний університет*

МЕТОДИКА ЗДІЙСНЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ГРОШОВИХ КОШТІВ

Аудит грошових коштів є одним з актуальних питань, оскільки, вимагає інформаційної підтримки підприємства для досягнення конкурентоздатного рівня платоспроможності та попередження ризику банкрутства. Управління підприємства постійно здійснює детальний аналіз господарської діяльності з метою контролю грошового потоку.

Для вирішення цих питань, потужні компанії створюють службу внутрішнього аудиту (СВА). Перевірка руху грошових коштів та ефективності їх використання вимагає особливої уваги. Це зумовлюється тим, що грошові кошти на поточних рахунках, в касі, а також еквіваленти грошових коштів є найбільш ліквідними статтями активу балансу і вони виявляють платоспроможність бізнесу. Значущість служби внутрішнього аудиту зумовлюється тим, що можливі зловживання (розтрати) грошових коштів, з боку керівництва і фінансових служб. Неefективне використання коштів, як правило, призводить до зниження платоспроможності і збільшення ризику банкрутства підприємства.

Проведення аудиту потребує ретельного пошуку альтернативних варіантів використання грошової маси, найбільш раціональних схем кругообороту коштів. Питання з організації та методики внутрішнього аудиту операцій з грошовими коштами та ефективного їх управління потребують глибшого дослідження, ніж це робилось раніше. Це пояснюється тим, що основний напрям дослідження науковців були проблеми, пов'язані з проведенням

зовнішнього аудиту, в той час, коли зусилля повинні направлятися на внутрішній контроль.

Основними напрямками посилення контролю та ефективності використання коштів є:

- виявлення наявності грошових коштів у підприємства та їх раціональне використання;
- дотримання правил зберігання грошових коштів та цінних паперів;
- правильність організації ведення касового господарства;
- дотримання Положення про ведення касових операцій у національній валюті України;
- своєчасність та повнота оприбуткування грошових коштів;
- законність витрачання грошових коштів;
- достовірність ведення обліку коштів [1].

Аудит касових операцій дає можливість деталізувати зведені дані за джерелами надходження і витрачання грошових коштів, визначити доцільність їх витрачання, структуру та зміни у витрачанні грошей, їх вплив на ефективність господарювання [3].

Внутрішній аудит грошових коштів повинен бути спрямований на розробку рекомендацій стосовно збалансованості виплат та надходжень, правильності організації ведення фінансового обліку у відповідності до чинного законодавства.

Для вирішення проблем, щодо використання грошової маси аудиторю необхідна інформація про її рух, інформаційним джерелом аудиту виступають первинні документи, облікові реєстри та форми звітності.

Первинні документи дозволяють внутрішньому аудиторю отримати дані про рух грошових коштів у касі підприємства і на рахунках в банку. Документи дають можливість аудиторю визначити правильність кореспонденції, записи в реєстри та підтвердити залишки. Фінансовий аналіз дозволяє визначити коефіцієнти ліквідності. Використання облікових реєстрів дозволяє аудиторю отримати інформацію про стан та рух грошових коштів за певний період з метою підтвердження фактичних та планових витрат і надходжень. Перевірка форм звітності дозволяє простежити загальні тенденції зміни грошових коштів підприємства за ряд років [2].

Дослідження документів надає інформацію про порушення в оформленні та використанні коштів, та отримати аудиторські докази про це. Аудитор використовує такі методи для отримання аудиторських доказів:

- інвентаризація;
- перерахунок даних;
- підтвердження;
- перевірка дотримання правил обліку окремих фактів з грошовими коштами;
- усне опитування;
- перевірка оформлення;
- дослідження;
- аналітичні процедури.

Технологія проведення аудиту грошових коштів повинна бути спрямована повну чи вибірково перевірку первинних облікових документів і облікових реєстрів; їх оформлення і зміст; перевірку звітів касира, касової книги, грошових чеків; перевірку записів звітів та облікових реєстрів; зіставлення банківських виписок з обліковими реєстрами щодо руху грошових коштів; порівняння даних облікових реєстрів із записами в головній книзі.

Одне з найголовніших завдань аудитора є визначення залишку грошових коштів на поточному рахунку підприємства. В теорії і на практиці використовують різні методи і моделі розрахунку оптимального залишку грошових коштів. Найбільш поширені у використанні модель Баумоля, Монте-Карло. Основним недоліком більшості моделей є те, що вони трудомісткі і складні, тому на практиці вони не знаходять застосування. Проте, використання цих методів у роботі служби внутрішнього аудиту дозволяє здійснити ефективну політку використання коштів на підприємстві.

Література:

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: підручник [для спец. «Облік і аудит» вищих навч. закл.] – Житомир: ПП «Рута», 2006. – 512 с.
2. Соколов Б.Н. Внутренний аудит и контроль: организация, методика, практика/ Соколов Б.Н. – М.: Изд.Дом «Бухгалтерский учет», 2010. – 272 с.
3. Усач Б.Ф. Організація і методика аудиту: [підручник]/ Усач Б.Ф., Душко З.О., Колос М. М. – К.:Знання, 2006. – 295 с.